ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Warszawa, 24 stycznia 2025 r.

Członek Zarządu
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
992200.0710.2.2025-DRD
UNP 2025-00012022

Pani
Magdalena BIEJAT

Wicemarszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: oświadczenia złożonego przez senatora Jana Filipa Libickiego 30 grudnia 2024 r. w sprawie przepisów ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2024 r. poz. 654, z późn. zm.; dalej: ustawa powodziowa).

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na pismo z 3 stycznia 2025 r. (data wpływu do Zakładu: 7 stycznia 2025 r.), przekazujące oświadczenie Pana Senatora Jana Filipa Libickiego, dotyczące przepisów ustawy powodziowej uprzejmie wyjaśniam, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych realizuje obsługę wniosków o świadczenie interwencyjne. Zgodnie z art. 22b ust. 2 pkt 1 ustawy powodziowej do wniosku o świadczenie interwencyjne przedsiębiorca lub organizacja albo podmiot, albo rolnik, o których mowa w art. 22a ust. 1a, dołącza oszacowanie, o którym mowa w art. 43 ust. 4 pkt 2, 3 lub ust. 6 zdanie drugie, wraz z dokumentacją, na podstawie której zostało ono dokonane, albo zobowiązanie do przesłania tego oszacowania wraz z tą dokumentacją w terminie 5 miesięcy od dnia otrzymania świadczenia interwencyjnego, a w przypadku rolnika - protokół oszacowania szkód sporządzony przez komisję, o której mowa w art. 4 ust. 7 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1199), na którym wojewoda potwierdził wystąpienie szkód, sporządzając adnotację na tym protokole, albo zobowiązanie do przesłania tego protokołu w terminie 5 miesięcy od dnia otrzymania świadczenia interwencyjnego. W tym zakresie przedstawiam poniżej szczegółowe wyjaśnienia na zadane przez Pana Senatora pytania.

Odniesienie do pytań nr 1 – 3 wystąpienia

Kwestia właściwości rzeczowej rzeczoznawcy lub biegłego (uprawnionego do dokonywania wyceny środków trwałych lub aktywów obrotowych) albo rzeczoznawcy majątkowego pozostaje poza zakresem działania Zakładu, który bada jedynie czy otrzymane oszacowanie sporządzone jest przez jeden z tych podmiotów. Uprawnione do sporządzenia oszacowania podmioty powinny dokonywać czynności zgodnie z obowiązującymi je standardami, nie jest zatem rolą Zakładu wskazywanie

niezbędnych elementów dokumentu potwierdzającego oszacowanie poniesionych szkód. Przedstawienie udokumentowanego oszacowania szkody poniesionej przez przedsiębiorcę na potrzeby świadczenia interwencyjnego, dokonanego przez rzeczoznawcę lub biegłego (uprawnionego do dokonywania wyceny środków trwałych lub aktywów obrotowych) albo rzeczoznawcę majątkowego nie będzie kwestionowane przez Zakład – niezależnie od zakresu oszacowanych szkód. Zakład nie będzie również kwestionował oszacowania dokonanego przez ubezpieczyciela. Tego rodzaju oszacowanie może być wykorzystane na potrzeby świadczenia interwencyjnego przez przedsiębiorcę, który przed wystąpieniem powodzi zawarł umowę ubezpieczenia przedsiębiorstwa od następstw klęsk żywiołowych (art. 22b ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 43 ust. 6 zdanie drugie ustawy powodziowej).

W przypadku natomiast rolnika właściwym dokumentem jest protokół oszacowania szkód sporządzony przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce ich wystąpienia, na którym wojewoda potwierdził wystąpienie szkód, sporządzając adnotację na tym protokole.

Powyższe stanowisko wynika z faktu, że w myśl art. 43 ust. 4 pkt 2 ustawy powodziowej oszacowania szkód poniesionych przez przedsiębiorcę dokonuje, według wyboru przedsiębiorcy rzeczoznawca lub biegły uprawniony do dokonywania wyceny środków trwałych lub aktywów obrotowych. Ustawa powodziowa nie określa właściwości rzeczoznawców lub biegłych w stosunku do przedmiotu szkody, tj. środków trwałych lub aktywów obrotowych. W ocenie Zakładu, przywołany przepis zakłada racjonalne działanie zarówno po stronie przedsiębiorcy w zakresie wyboru rzeczoznawcy lub biegłego, jak i po stronie rzeczoznawcy lub biegłego w zakresie dokonywania czynności oszacowania szkód, do których posiada stosowne uprawnienia. Przykładowo rzeczoznawcy samochodowi są uprawnieni do oszacowania szkód poniesionych przez przedsiębiorcę, które sprowadzają się do uszkodzeń samochodów. Ewidencję i ogólnodostępną listę rzeczoznawców samochodowych prowadzi minister właściwy do spraw transportu na podstawie art. 79a ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251, z późn. zm.). Trudne byłoby przyjęcie założenia, zgodnie z którym rzeczoznawca samochodowy uprawniony jest do oszacowania szkód innego rodzaju i podejmowanie przez niego takich czynności, np. dokonanie oszacowania uszkodzeń sprzętu komputerowego. Nie można jednak wykluczyć, że rzeczoznawca lub biegły posiadał będzie więcej niż jedną specjalizację. Zgodnie natomiast z art. 174 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, z późn. zm.; dalej: u.o.g.n.) rzeczoznawca majątkowy dokonuje określania wartości nieruchomości, a także maszyn i urządzeń trwale związanych z nieruchomością. Rzeczoznawca majątkowy jest zobowiązany do wykonywania czynności zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa, ze szczególną starannością właściwą dla zawodowego charakteru tych czynności oraz z zasadami etyki zawodowej, kierując się zasadą bezstronności w wycenie nieruchomości (art. 175 ust. 1 u.o.g.n.). Jednocześnie rzeczoznawca majątkowy jest zobowiązany do stałego doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz dokumentowania wypełniania tego obowiązku (art. 175 ust. 2 u.o.g.n.). Rzeczoznawca majątkowy niewypełniający tych obowiązków podlega odpowiedzialności zawodowej (art. 178 ust. 1 u.o.g.n.).

Świadczenie interwencyjne może być przyznane wyłącznie przedsiębiorcy, o którym mowa w ust. 1, lub organizacji albo podmiotowi, albo rolnikowi, o których mowa w ust. 1a, którzy m.in. ponieśli szkodę polegającą na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu, bezpośrednio w wyniku wystąpienia powodzi, składników materialnych przedsiębiorstwa lub organizacji albo podmiotu, o których mowa w ust. 1a pkt 1 i 2, albo gospodarstwa rolnego prowadzonego przez rolnika, o którym mowa w ust. 1a pkt 3, niezbędnych do dalszego prowadzenia działalności gospodarczej lub działalności, o której

mowa w ust. 1a (art. 22a ust. 2 pkt 1 ustawy powodziowej). Oznacza to, że świadczenie interwencyjne nie dotyczy utraconych korzyści, a jedynie faktycznie poniesionej szkody.

Odniesienie do pytania nr 4 wystąpienia

Odnosząc się do pytania co ustawodawca w świetle art. 4 ustawy powodziowej uznaje za całkowite lub częściowe zawieszenie działalności zarówno w kontekście działalności osób fizycznych, jak i osób prawnych uprzejmie wyjaśniam, że to wojewoda właściwy ze względu na miejsce faktycznie prowadzonej działalności gospodarczej przez beneficjenta właściwy będzie do weryfikacji czy uzyskana przez tegoż beneficjenta pomoc publiczna nie przekracza wartości szkód materialnych obliczonych zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy powodziowej. Stanowisko w tej sprawie mogłoby zostać wyrażone przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Odniesienie do pytania nr 5 wystąpienia

Zakład przez dokumentację, na podstawie której dokonane zostało oszacowanie (art. 22b ust. 2 pkt 1 ustawy powodziowej), rozumie przede wszystkim wszelkiego rodzaju dokumenty wymienione w oszacowaniu jako źródło informacji lub danych, stanowiące zazwyczaj jego załączniki. Jak wskazano powyżej, ZUS nie kwestionuje metody opracowywania oszacowań przez wykwalifikowanego rzeczoznawcę majątkowego lub biegłego.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia wyrażam nadzieję, że zostaną one uznane przez Pana Senatora za wyczerpujące. Jednocześnie zapewniam, że zależy nam, aby Zakład był postrzegany jako instytucja godna zaufania, dlatego dokładamy starań aby sprostać tym wymaganiom.

Z wyrazami szacunku

Paweł Jaroszek

Elektronicznie podpisany przez Paweł Jaroszek
Data: 2025.01.24 13:38:28 +01'00'

Do wiadomości:
Pan Krzysztof Paszyk
Minister Rozwoju i Technologii